

Spadki i darowizny

-stan prawny od 01.01.2009 r.

UWAGA! Od 01.01.2009 r. ustawy termin na zgłoszenie w urzędzie skarbowym nabycia rzeczy lub praw majątkowych, warunkujący zwolnienie z zapłaty podatku (SD-Z2), został wydłużony z 1 miesiąca do 6 miesięcy.

Opodatkowaniu podatkiem od spadków i darowizn podlega nabycie przez osoby fizyczne własności rzeczy znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub praw majątkowych wykonywanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tytułem:

- 1) dziedziczenia, zapisu, dalszego zapisu, polecenia testamentowego;
- 2) darowizny, polecenia darczyńcy;
- 3) zasiedzenia;
- 4) nieodpłatnego zniesienia współwłasności;
- 5) zachowku, jeżeli uprawniony nie uzyskał go w postaci uczynionej przez spadkodawcę darowizny lub w drodze dziedziczenia albo w postaci zapisu;
- 6) nieodpłatnej: renty, użytkowania oraz służebności.

Podatkowi podlega również nabycie praw do wkładu oszczędnościowego na podstawie dyspozycji wkładem na wypadek śmierci oraz nabycie jednostek uczestnictwa na podstawie dyspozycji uczestnika funduszu inwestycyjnego otwartego albo specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego na wypadek jego śmierci.

GRUPY SPADKOWE

Wysokość podatku zależy od stopnia pokrewieństwa łączącego strony. Pokrewieństwo lub jego brak decyduje o tym, w której z 3 grup podatkowych jest spadkobierca lub obdarowany.

Pierwsza grupa podatkowa to najbliższa rodzina, do której zalicza się: małżonka, dzieci, wnuki i prawnuki (zstępni), rodziców i dziadków (wstępni), oraz rodzeństwo, pasierba, ojczyma i macochę – jej członkowie zapłacą podatek, jeżeli nie spełnią warunków do zwolnienia przewidzianego dla najbliższej rodziny.

Do grupy tej zalicza się również teścia i teściową, zięcia i synową, których nie obejmuje w/w zwolnienie.

Druga grupa podatkowa to dalsza rodzina, czyli: zstępni rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępni i małżonkowie pasierbów, małżonkowie rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonkowie rodzeństwa małżonków, małżonkowie innych zstępnych;

Trzecia grupa podatkowa to osoby niespokrewnione.

SKALA PODATKOWA

Kwoty nadwyżki w zł		
ponad	do	
1) od nabywców zaliczonych do I grupy podatkowej		
	10.278	3 %
10.278	20.556	308 zł 30 gr i 5 % nadwyżki ponad 10.278zł
20.556		822 zł 20 gr i 7 % nadwyżki ponad 20.556zł
2) od nabywców zaliczonych do II grupy podatkowej		
	10.278	7 %
10.278	20.556	719 zł 50 gr i 9 % od nadwyżki ponad 10.278zł
20.556		1.644 zł 50 gr i 12 % od nadwyżki ponad 20.556zł

Kwoty nadwyżki w zł		
3) od nabywców zaliczonych do III grupy podatkowej		
	10.278	12 %
10.278	20.556	1.233 zł 40 gr i 16 % od nadwyżki ponad 10.278 zł
20.556		2.877 zł 90 gr i 20 % od nadwyżki ponad 20.556 zł

KWOTY WOLNE OD PODATKU

Podatek płaci się od nadwyżki spadku bądź darowizny ponad tzw. kwotę wolną od podatku.

Do każdej grupy podatkowej przypisana jest inna kwota wolna:

9.637 zł - jeżeli nabywcą jest osoba zaliczona do I grupy podatkowej;

7.276 zł - jeżeli nabywcą jest osoba zaliczona do II grupy podatkowej;

4.902 zł - jeżeli nabywcą jest osoba zaliczona do III grupy podatkowej.

PRZYKŁAD OBLICZENIA PODATKU:

Dostałeś od ciotki darowiznę w wysokości 50.000,00 zł (ciotka to druga grupa podatkowa). Od kwoty darowizny należy odliczyć kwotę wolną od podatku czyli – 7.276,00 zł.:

$50.000 - 7.276 = 42.724\text{zł}$ (wyliczona kwota mieści się w progu podatkowym powyżej kwoty 20.556,00 zł).

Podatek należny wyliczamy wg skali podatkowej (od nadwyżki ponad 20.556 x 12%+ 1.644,50)

$42.724 - 20.556 = 22.168$

$22.168 \times 12\% = 2.660$

$2.660 + 1.644,50 = 4.304,66\text{ zł}$

Należny podatek wynosi 4.305,00 zł

NABYCIE MAJĄTKU PRZEZ NAJBLIŻSZYCH

Zwolnienie wprowadzone od 1 stycznia 2007 r. obejmuje nabycie rzeczy lub praw majątkowych przekazywane w ramach **najbliższej rodziny** (tzn. od małżonka, dzieci, wnuków i prawnuków, rodziców, dziadków oraz rodzeństwa, pasierbów, ojczyma, macochy).

Zwolnienie nie obejmuje zięcia i synowej, teścia i teściowej.

O prawie do zwolnienia decyduje data śmierci spadkodawcy. Można z niego skorzystać jeżeli spadkodawca zmarł po 1 stycznia 2007 r.

Aby nie zapłacić podatku trzeba spełnić warunki:

1) nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych, których wartość przekracza kwotę 9637,00 zł (od jednej osoby w ciągu 5 lat) należy **zgłosić na formularzu SD-Z2** właściwemu Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w terminie:

- **6 miesięcy** od dnia powstania obowiązku podatkowego powstałego na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 2-8 i ust. 2a ustawy o podatku od spadku i darowizn (t. j. Dz.U. z 2004 r. Nr 142. poz. 1514 ze zm.)
- w przypadku nabycia w drodze dziedziczenia w terminie **6 miesięcy** od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku, z zastrzeżeniem ust. 2 i 4 cytowanej ustawy.

UWAGA! : Termin **6 miesięcy** ma zastosowanie do przypadków nabycia, z tytułu których obowiązek podatkowy powstał po 31.12.2008 r. W przypadku gdy obowiązek podatkowy powstał do 31.12.2008 r. zgłoszenia należało dokonać w terminie **1 miesiąca** od dnia powstania obowiązku podatkowego.

2) darowizny pieniężne trzeba przekazywać obdarowanemu **na konto bankowe lub przekazem pocztowym.**

UWAGA ! : Jeżeli te warunki nie zostaną spełnione, nabyte rzeczy lub prawa majątkowe będą opodatkowane wg skali podatkowej.

ZEZNANIE PODATKOWE

Osoby które nie mogą skorzystać ze zwolnienia od podatku od spadków i darowizn, składają „Zeznanie podatkowe o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych”.

Zeznanie należy złożyć w terminie **1 miesiąca** od dnia powstania obowiązku podatkowego.

Formularz zeznania oznaczony jest symbolem **SD-3**. Podatnicy obowiązani są dołączyć do zeznania dokumenty mające wpływ na określenie podstawy opodatkowania potwierdzające:

- nabycie rzeczy lub praw majątkowych,
- posiadanie przez zbywcę tytułu prawnego do rzeczy lub praw majątkowych wymienionych w zeznaniu,
- istnienie długów i ciężarów, obciążających nabyte rzeczy lub prawa majątkowe, a przy nabyciu w drodze zasiedzenia poniesienie nakładów na rzecz przez nabywcę podczas biegu zasiedzenia.

Po złożeniu zeznania w urzędzie skarbowym łącznie z wymienionymi dowodami, urząd wydaje decyzję ustalającą wysokość należnego podatku. Po otrzymaniu decyzji, podatnik ma 14 dni na zapłacenie podatku.

Zeznania SD-3 nie trzeba składać, jeżeli wartość spadku lub darowizny otrzymanych od jednej osoby nie przekroczyła w ciągu 5 lat kwoty wolnej od podatku.

STAWKA PODATKU 20 %

Od pierwszego stycznia 2007r., w sytuacji gdy podatnik powoła się przed organem podatkowym lub organem kontroli skarbowej na nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych w drodze darowizny lub polecenia darczyńcy, a podatek od spadków i darowizn wbrew obowiązkowi, nie został zapłacony, darowizna zostanie opodatkowana tzw. stawką

sankcyjną – jej wysokość to **20%** - niezależnie od grupy podatkowej.

*Naczelnik Urzędu Skarbowego
w Goleniowie*

Dodatkowe informacje można uzyskać:

- Dzwoniąc do Krajowej Informacji Podatkowej:
 - z telefonu stacjonarnego - nr 0 801 055 055
 - z telefonu komórkowego - nr (22) 330 0 330.
- Na stronie internetowej Ministerstwa Finansów: www.mofnet.gov.pl
- Na stronie internetowej Urzędu Skarbowego w Goleniowie: www.us-goleniow.is.szczecin.pl lub: www.izba-skarbowa.szczecin.pl